

27. Quid requiritur, ut quis celebret missam votivam?

R. 1° Ut ista missa pro votiva legi permittatur; 2° ut dies eam permittat; 3° ut habeatur causa rationabilis, et pro votiva solemnem res quidem gravis vel publica Ecclesiae causa (1); 4° ut pro votiva solemnem adsit indictio vel saltem licentia ordinarii (2).

Quæ est causa rationabilis, quæ requiritur ad celebrandam missam votivam privatam?

R. Talis non est celerior missæ expeditio vel quid simile, sed requiritur et sufficit, ut ab offerente stipendium postuletur votiva, vel habeatur aliquod virtutis motivum aut specialis devotio erga aliquod mysterium aut sanctum (3). Ratio est, quia officium est præparatio et dispositio ad missam, et Ecclesia officium et missam ordinat ad eundem finem, ad idem nempe mysterium aut sanctum colendum: quoad igitur fieri potest, missa cum officio convenire debet, et sine causa saltem rationabili ab eo discordare non potest. Insuper sacrificium Deo est tanto acceptabilius et hominibus salutarius, quanto Ecclesiae ritibus est conformius.

Quæ est causa gravis et publica, quæ requiritur ad cantandam votivam solemnem?

R. Talis est spiritualis vel temporalis necessitas, quæ communitatem vel saltem majorem ejus partem afficit: v. g. pro obtinenda pace, serenitate aeris, etc., pro acquirendo gravi et publico beneficio vel avertendo malo, pro recuperanda sanitate Pontificis, Episcopi, Regis, etc., si gratiæ pro magno accepto beneficio sint agenda, etc. (4).

Id autem intelligendum est tantum pro illa vice, qua necessitas occurrit (5): ita ut Episcopus per modum regulæ seu pro quadam necessitate quotannis occurrente non possit indicare missam votivam solemnem. Et sic S. R. Congre-

(1) Rub. gen. hoc. tit. n. 3, tit. VIII, n. 4, et tit. XI in fine.

(2) S. R. C. 28 Sept. 1675, n. 2601-2753; 4 Sept. 1745, n. 4026-4175, 2.

(3) S. Alph. de Ligorio l. 6, n. 419; Quarti p. 1, t. 4, d. 2.

(4) Merati p. 1, t. IV, n. 52; Gardellini in instr. Clem. § 12, n. 26.

(5) S. R. C. 4 Sept. 1745, n. 4026-4175, 2.

gatio (1) rescripsit adorationem perpetuam non esse rationem sufficientem, ad indicendam votivam solemnem ss. Sacramenti: quod tamen indulto Apostolico pro diœcesi Brugensi concessum est (2). Item quamvis exercitium missionis civitatis aut pagi causa gravis esse possit, ad unica vice initio exercitii cantandam votivam solemnem v. g. de Spiritu Sancto, si licentia ordinarii accedat; ista tamen singulis diebus temporis missionis, aut sine speciali ordinarii licentia nullo modo celebrari permittitur.

Præterea pro causa gravi et sufficienti ad cantandam votivam solemnem, non habentur electio abbatissæ (3); neque vestitio et professio religiosa, etiamsi ea sit loci consuetudo (4); neque processio, sive instituat ratione ss. Sacramenti, eo quod in ejus die festo vel per octavam commode haberi non possit (5), sive in dominicis ratione alicujus confraternitatis (6); neque novena, etiam solemniter celebrata (7); neque primitiæ neosacerdotum, nec jubilæum etiam 50 annorum juxta communem opinionem. Adeoque in his et similibus casibus, si votiva privata non permittatur, missa diei cantanda est, qua multo efficacius obtinebitur effectus, quam si votiva contra rubricas celebraretur. Pariter missa diei cantanda est feriis quintis, ubi cantatur missa in honorem ss. Sacramenti, si dies votivam privatam non permittat (8).

—————
 QUIBUS DIEBUS MISSA VOTIVA PRIVATA ET SOLEMNIS
 PERMITTITUR ET PROHIBETUR.

28. Quibus diebus votiva privata permittitur et prohibetur?

(1) 12 Sept. 1840, n. 4750-4897, 6.

(2) 30 Mart. 1846.

(3) S. R. C. 28 Ap. 1708, n. 3637-3786, 6.

(4) 24 Jul. 1683, n. 2880-3029, 5; 26 Aug. 1702, n. 3482-3631; 11 Mart. 1837, n. 4663-4812.

(5) 8 Mart. 1749, n. 4051-4200; 10 Sept. 1796, n. 4320-4469, 6.

(6) 6 Dec. 1653, n. 1545-1692.

(7) 2 Sept. 1690, n. 3083-3232, 5 et 6.

(8) 24 Jul. 1683, n. 2880-3029, 6.

R. I. Permittitur in semiduplicibus, simplicibus et feriis, exceptis infra dicendis, in quibus prohibetur.

II. Prohibetur, 1° in omnibus duplicibus et dominicis; infra octavas epiphaniæ, paschatis, pentecostes, Corporis Christi, et nativitatis Domini; feria quarta cinerum, et tota hebdomada sancta; in vigiliis epiphaniæ, pentecostes et nativitatis Domini (1) atque in commemoratione fidelium defunctorum. Id intelligendum est de omni missa votiva privata, sive cantetur sive legatur; sive solemniter celebretur sive non; sive fiat pro re levi, sive pro re gravi, modo non habeatur indictio vel specialis ordinarii licentia; sive missa sit fundata et quotannis celebranda sive non (2).

Prohibetur 2° missa votiva de mysterio aut sancto ea die, qua de eodem fit officium ratione festi aut octavæ: ita ut eo casu missa diei celebranda sit cum commemorationibus, *Gloria* et *Credo*, prout missa diei exigit, uti S. R. C. declaravit quoad missam votivam B. M. V., quod, quia eadem omnium est ratio, ad alios casus est extendendum (3). Similiter qui tenetur celebrare missam de B. M. V. in vigilia assumptionis ejusdem B. V. (et consequenter de aliis sanctis in eorumdem vigiliis) « ex quo missa de vigilia prædicta sit » de ipsa B. V., laudabilius videtur, ut celebret missam de » vigilia, in qua et universalis Ecclesiæ ritui, et particularis » oneris implemento consulatur » (4).

Si tamen dicenda sit missa in honorem mysterii aut sancti infra octavam ejusdem, in die, quo fit officium de alio semiduplice; sumenda quidem est missa de octava, more autem votivo (5), sine *Credo* et semper cum evangelio s. Joannis in

(1) Rub. hujus tit. 4, n. 3; S. R. C. 28 Sept. 1675, n. 2601-2753; 29 Sept. 1714, n. 3723-3873; 16 Sept. 1730, n. 3841-3991, 7.

(2) S. R. C. 28 Sept. 1675, cit. 24 Jul. 1683, n. 2880-3029, 6; 4 Sept. 1745, n. 4026-4175, 2; 22 Dec. 1753, n. 4088-4237, 6.

(3) 10 Mart. 1787, 4275-4424, 3; 26 Jan. 1793, n. 4298-4447, 2; 12 Nov. 1831, n. 4521-4670, 1 et 2; Guyetus l. 4, c. 21, q. 9.

(4) S. R. C. 3 Sept. 1661, n. 1986-2133.

(5) Dec. cit. 26 Jan. 1793.

fine missæ, sed tamen cum *Gloria*, uti S. R. C. declaravit (1) quoad votivam B. M. V. infra octavam ejusdem B. M. V.; quod ad alios sanctos quoad *Gloria* propter festivitatem extendendum videtur (2). Idem fieri debet, si celebretur in honorem mysterii aut sancti infra ejusdem octavam, in die, qua de eadem octava fit officium, sed in vigilia, feriis 4 temporum aut feria secunda rogationum; ita ut juxta rubricas gen. tit. III, n. 2, pro missa diei dicenda sit missa vigiliæ vel feriæ: quo casu celebranda quidem est missa de octava, more autem votivo, cum *Gloria* ob festivitatem, sed sine *Credo* et sine evangelio vigiliæ aut feriæ in fine missæ, ut supra dictum est: quia licet hæc missa concordet cum officio, non est tamen præscripta a rubricis, nec propria illius diei, sed dicitur pro libitu sacerdotis, adeoque celebranda est in gradu missæ votivæ (3).

Si dicenda sit missa in honorem sancti, qui in officio diei solam habet commemorationem, ut de s. Thecla in festo s. Lini 23 Sept.; missa de eodem, si dies permittat, integra celebrari potest cum commemoratione ejus, de quo fit officium, et cum *Gloria* in gratiam festivitatis, in reliquis vero more votivo (4).

Not. per dies dominicos, in quibus prohibentur votivæ privatæ, intelligi ipsos dies, non autem dies feriales, in quibus officium dominicale quandoque anticipatur; et 2° per octavam Corporis Christi intelligi illam solam, quæ incipitur feria quinta post dominicam ss. Trinitatis.

29. Quibus diebus permittitur missa votiva solennis, quæ

(1) 2 Dec. 1684, n. 2924-3073, 7; 22 Aug. 1744, n. 4011-4160, 8. Hic non obstat dec. 23 Feb. 1839, n. 4701-4847, 1; quia agit de sacerdote dispensato ad legendam votivam ob defectum visus, qui infra octavam B. M. V. extra sabbatum omittit *Gloria*, quia celebrat votivam a pentecoste usque ad adventum, quæ cum octava nihil habet commune; alius autem sacerdos infra octavam celebrat pro votiva missam de octava, adeoque dicere debet *Gloria* ratione octavæ seu festivitatis.

(2) S. R. C. 13 Jun. 1671, n. 2390-2542, 2.

(3) Merati p. 1, tit. 3, n. 4.

(4) Dec. cit. 13 Jun. 1671.

celebratur ex indictione vel cum licentia ordinarii pro re gravi vel publica Ecclesiæ causa?

R. Omnibus diebus et festis, exceptis 1° duplicibus 1. cl., dominicis 1. cl., feriis cinerum et majoris hebdomadæ, vigiliis pentecostes et nativitatis Domini (1): 2° exceptis iis diebus, in quibus de eo, de quo missa votiva est cantanda, fit officium ratione festi aut octavæ: quia tunc celebranda est missa festivitatis aut de infra octavam tanquam non votiva, si de eadem octava recitetur officium; si vero recitetur officium alterius festi, pariter celebranda est missa de infra octavam, more autem votivo (2). Notandum autem est, ut missa prædictis diebus cantari possit, requiri, ut solemniter et cum ministris sacris celebretur, vel saltem, si paramenta aut ministri sacri desint, cum aliqua solemnitate, quæ eam a simplici et privata distinguat, in cantu celebretur (3). 2° Decretum citatum et alia similia non esse extendenda ad alias votivas, ut pro precibus 40 horarum (4).

Si diebus exceptis votiva solemniter præscribatur, celebranda est missa diei, cujus orationi principali sub una conclusione addenda est oratio missæ votivæ (5). Hæc missa certe est celebranda cum *Gloria* et *Credo*, vel sine illis, prout ejus ritus et qualitas exigunt. Plures censent orationes communes in ea omittendas esse, quia in locum votivæ solemniter subrogatur, et ejus naturam induit; potius autem dicendum est, hanc missam celebrandam esse cum omnibus orationibus, quæ in missa diei fieri debent, quia missa diei celebratur, quæ vel omnes illas orationes, sicut *Gloria* et *Credo*, exigit, vel non admittit; et decreta S. R. C. nihil aliud immutandum, addendum aut omittendum statuunt (6).

(1) S. R. C. 27 Mart. 1779, n. 4244-4393, 20.

(2) S. R. C. 26 Jan. 1793, n. 4298-4447, 2; 12 Nov. 1831, n. 4521-4670, 1 et 2.

(3) Rub. gen. tit. IX, n. 14; dec. cit. 27 Mart. 1779; Gardellini in instr. Clem. § 15; Vogt n. 143, 144, 148 et 149.

(4) Gardellini instr. Clem. § 12, n. 19.

(5) S. R. C. 12 Sept. 1767, n. 4193-4342; 27 Mart. 1733, n. 4212-4361, 7.

(6) Janssens p. 1, tit. 9, n. 68 et seq. Vid. Gardellini instr. Clem. § 12, n. 8, 9 et 10; Bouvry p. 3, s. 2, app. ad tit. 9.

30. Quando permittatur missa anniversaria electionis et consecrationis Episcopi. vid. in mea Praxi Pontificali tom. 3, n. 258-260.

Notandum quoad alias missas in præfata die anniversaria celebrandas: 1° clerum non teneri missas anniversariæ electionis et consecrationis Episcopi celebrare in tota diocesi (1): quinimo hanc missam, quum votivis non sit accensenda, non posse ad libitum celebrari (2). 2° Ex consuetudine tamen probata et confirmata per plura S. R. C. decreta, accedente mandato Episcopi, per universam diocesim in omnibus missis, quæ non sunt de *Requiem*, faciendam esse commemorationem tam electionis seu confirmationis, quam consecrationis Episcopi, ab omnibus sacerdotibus sæcularibus et regularibus (3), præterquam in missa conventuali, ubi post nonam cantatur missa ejusdem anniversarii (4), et præterquam in dominica palmarum, triduo sacro majoris hebdomadæ, atque vigiliis nativitatis et pentecostes, quæ unicam tantum orationem admittunt, et in omnibus duplicibus 1. cl., in quibus hæc commemoratio est omittenda (5). Pariter exclusa remanet commemoratio Anniversarii diebus non festivis sed duplicia excludentibus (6). In duplicibus 2. cl. hæc commemoratio juxta idem decretum cit. unitur principali orationi missæ sub una conclusione, nisi alia commemoratio sub distincta conclusione sit facienda, cui tunc adjungitur; in diebus autem inferioris ritus semper dicitur sub distincta conclusione, et post alias orationes de præcepto, sed ante orationes votivas (7). *Vid.* n. 74. 3° In missa, in qua fit commemoratio dicti anniversarii, non ideo dicendum esse *Credo* (8).

(1) S. R. C. 24 Ap. 1706, n. 3594-3743.

(2) S. R. C. 12 Sept. 1840, n. 4764-4911, 2.

(3) S. R. C. 14 Aug. 1858, n. 5274.

(4) S. R. C. 17 Sept. 1785, n. 4272-4421, 3, et 23 Maji 1835, n. 4597-4746, 7.

(5) Dec. cit. 12 Sept. 1840, 3.

(6) S. R. C. 18 Maji 1883, n. 5872, 7.

(7) Dec. cit. 17 Sept. 1785, 3.

(8) Dec. cit. 12 Sept. 1840, 1.

31. Quibus diebus permittuntur missæ votivæ in precibus 40 horarum?

R. Omnibus diebus, exceptis duplicibus 1. et 2. cl., dominicis 1. et 2. cl., feria quarta cinerum, hebdomada sancta, diebus infra octavas epiphaniæ, paschatis et pentecostes, atque vigiliis nativitatis Domini et pentecostes (1).

Prima et tertia die cantatur missa de ss. Sacramento, et die intermedia de pace vel alia necessitate, arbitrio Episcopi (2). In missa votiva ss. Sacramenti pro solemnibus ejusdem expositione et repositione omittenda est quælibet commemoratio et collecta. Infra octavam ss. Corporis Christi, missa erit de eadem octava, cum sequentia et unica oratione, absque commemorationibus et collectis.

Diebus supra exceptis canenda est missa diei currentis cum oratione ss. Sacramenti sub unica conclusione, omissis collectis et commemorationibus. Quod si festum aliquod primæ vel secundæ classis occurrat in dominica, tunc secundo loco, sub distincta conclusione, fit commemoratio dominicæ, et dicitur ejus evangelium in fine. Missæ *pro pace* adjungitur oratio ss. Sacramenti sub unica conclusione; in diebus tamen exceptis, missa canenda erit diei currentis cum oratione *pro pace* sub unica conclusione.

Feria quarta cinerum in una ex diebus expositionis occurrente, tonus ferialis in cantu orationum, præfationis, et *Pater noster* est adhibendus; et non omittitur *oratio super populum* (3).

In his missis votivis ss. Sacramenti dicitur *Gloria et Credo*; sed die intermedio, si celebretur de pace vel alia necessitate in colore violaceo, fit sine *Gloria* et extra dominicam etiam sine *Credo*. Si diebus exceptis cantanda est missa diei, hæc missa celebratur cum *Gloria et Credo*, vel sine illis, prout ritus vel qualitas missæ diei exigunt, ut dictum est supra n. 29.

Not. ut hæc et reliqua privilegia, quæ precibus 40 hora-

(1) Gardellini instr. Clem. § 12, n. 8, 18, 22, § 13, n. 1.

(2) S. R. C. 23 Maji 1835, n. 4595-4744.

(3) S. R. C. 18 Maji 1883, Marianopolitana, n. 5871, 5.

rum concessa sunt, subsistant, requiri, ut servetur forma in instructione Clem. XI. 1 Sept. 1730 præscripta. Hæc instructio Romæ tantum vim legis habet. Penes Episcopum tamen est eam ex toto aut ex parte sequi, prout Summi Pontifices eandem pro Urbe Roma disposuerunt (1); et laudandi sunt, qui se illi conformare student, nisi aliud ab ordinariis locorum statutum sit (2).

Privilegia ad preces, quæ adinstar orationis 40 horarum instituuntur per tres dies continuos, ita tamen, ut de nocte ss. Sacramentum recondatur, et oratio interrumpatur, extendi nequeunt (3). Unde sequitur:

1° Quod in tali expositione missæ votivæ supradictæ in duplicibus et æquivalentibus non sint celebrandæ, sed tantum celebrari permittantur diebus, quibus votivæ privatæ permittuntur, et solummodo more votivæ privatæ, nisi, ut notat Gardellini (4), " pro publico Ecclesiæ bono, gravique causa, " vel ad implorandum divinum auxilium in urgente aliqua " necessitate id fiat; ita ut eadem concurrat ratio, quæ obtinet " in oratione 40 horarum. Quamobrem non dubitarem, posse " missam solemnem de Sacramento celebrari, servatis tamen " forma, exceptionibus et limitationibus Clementinæ instructionis. "

2° Quod indulgentiam de juris rigore haud consequi possint fideles, nisi servata forma instructionis. Idcirco S. C. Episc. et Reg. 5 Ap. 1657, declaravit: " Si expositio ss. Sa- " cramenti continua non sit diu noctuque, admoneri debet " populus, non lucriferi indulgentias, pro oratione 40 hora- " rum concessas. " Ne tamen populus spirituali illo bono privetur, Benedictus XIV Episcopo Warmiensi rescripsit: " Equidem veteris disciplinæ severitate remissa, nunc eas- " dem indulgentias concedi intelligitur, etiamsi Sacramentum " Eucharistiæ per horas quadraginta continuas gravissimis

(1) Martinucci, lib. 2, cap. XXXVIII, n. 1.

(2) S. R. C. 12 Jul. 1749, n. 4054-4203.

(3) Gardellini instr. Clem. § 33, n. 4.

(4) Instr. Clem. § 12, n. 24.

» de causis minime prostet, modo tamen horis diurnis semper
» expositum publice relinquatur » (1).

Cum in pluribus ecclesiis pia invaluerit consuetudo, ss. Sacramentum publice exponendi adinstar orationis 40 horarum per tres dies continuos infra hebdomadam septuagesimæ, sexagesimæ, vel quinquagesimæ, aut etiam in sola feria quinta infra hebdomadam sexagesimæ, juvabit hac occasione referre decretum plenariæ indulgentiæ, huic expositioni concessæ, datum per Cong. Indulg. 23 Jul. 1765 (2). « Cum alias
» Benedictus XIV, ad frequentes Episcoporum Pontificiæ
» Ditionis querelas gravioribus abusibus, qui bacchanalium
» tempore irrepserant, opportuno remedio, occurrere concupiverit, perspexeritque in aliquibus Ecclesiis salutari
» consilio institutam esse ss. Eucharistiæ Sacramenti expositionem per tres dies, sive in hebdomada septuagesimæ,
» sive in altera sexagesimæ aut quinquagesimæ ante diem
» cinerum, ad hoc præcipue, ne fideles tempore tentationis a
» via Domini recederent, et in prædictis Ecclesiis pie orantes
» divina impetrarent auxilia, universis utriusque sexus Christi
» fidelibus confessis, et sacra Communionem refectis, qui easdem
» Ecclesias, in quibus venerabilis expositio sive in uno,
» sive in singulis prædictis triduis fieret, devote visitarent,
» indulgentiam plenariam misericorditer concessit et indulsit.
» Hinc Sanctissimus Dominus Noster Clemens Papa XIII
» sedulo recogitans præfatam augustissimi Sacramenti expositionem plurimum hisce diebus profuisse, ac deinceps fore
» profuturam, eandem plenariam indulgentiam ad quascunque
» catholici Orbis Ecclesias ubicunque locorum existentes,
» ubi venerabilis expositio sive in hebdomada septuagesimæ,
» sive sexagesimæ, aut quinquagesimæ, sive in singulis prædictis
» hebdomadis per tres dies, atque etiam si tantummodo
» in feria V infra hebdomadam sexagesimæ peragatur, ex
» uberi Pontificiæ charitatis fonte benignissime extendit. »

(1) 16 Ap. 1746. Constit. *Accipimus* n. V; Gardellini instr. Clem. § 33, n. 5, 6, 7; S. C. Indulg. 28 Nov. 1724, apud Prinzivalli n. 54.

(2) Apud Prinzivalli n. 277.

Notandum 1º ad hanc indulgentiam requiri ut exposito fiat in diebus seu hebdomadis nominatis, et per tres dies, nisi sit in feria quinta sexagesimæ, non autem ut per 40 horas, neque ut diu noctuque ss. Sacramentum exponatur, ut patet ex Const. Bened. XIV *Inter cætera* 1 Jan. 1748, quæ præscribit, ut quotidie populus ad vesperam cum ss. Sacramento benedicatur, et proinde ss. Sacramentum reponatur; 2º requiri Confessionem, Communionem, et devotam ecclesiæ visitationem, ibidem orando juxta mentem Ecclesiæ: hæc visitatio non quidem protrahenda ad integram horam, sed verosimiliter instituenda est in singulis tribus diebus juxta cit. Const. Bened. XIV, nisi expositio fiat in sola feria quinta sexagesimæ; 3º hanc indulgentiam non esse applicabilem fidelibus defunctis, partiales indulgentias visitantibus ecclesiam non esse concessas, nec altaria esse privilegiata, quia hæc tantum precibus 40 horarum, a Clem. XI. institutis, concessa sunt (1).

Notandum diem perpetuæ adorationis, sine speciali indulto, non habere privilegium cantandi missam votivam ss. Sacramenti: ita ut in duplici et æquivalente missa diei cantanda sit: et si, quia votiva privata illa die permittitur, votiva cantetur, eandem celebrandam esse sine *Gloria* et *Credo*, et cum tribus saltem orationibus (2).

Speciale indultum pro Archidiocesi Mechliniensi concessum est 11 Decembris 1862, vi cujus in die adorationis perpetuæ missa solemniter expositionis cani possit votiva ss. Sacramenti ut in precibus 40 horarum. *Vid. directorium diocesanum* 1864 fol. 90, et notanda pro adoratione perpetua tom. II, n. 25 ad XII.

32. Aliquando missa votiva in duplici et æquivalente solemniter cantatur ex speciali indulto aut ex consuetudine. Si id fiat ex indulto, attendendus est tenor indulti tam quoad dies in quibus permittitur, quam quoad ritum quo est celebranda, an scilicet cum unica vel cum tribus orationibus, an cum *Gloria* et *Credo* vel sine illis (3); et si ex sola consuetu-

(1) Vid. Gardellini instr. Clem. § 33.

(2) S. R. C. 12 Sept. 1840, n. 4750-4897, 6.

(3) Vid. decr. S. R. C. 7 Aug. 1875, n. 5622, IV et VI.

dine, considerandum est, an legitima sit et quousque se extendat. Sic ex speciali privilegio permittitur missa votiva B. M. V. cum *Gloria et Credo* in novem diebus ante nativitatem Domini, etiam in dominicis et festo s. Thomæ (1); in singulis diebus adventus, sed sine symbolo et solum cum *Gloria* in sabbatis, et exceptis solemnioribus festivitatibus (2); singulis sabbatis in festo duplici (3); omnibus diebus, exceptis tantum illis, qui enumerantur in rubricis generalibus missalis tit. VI (4). Quum autem hæc indulta data sint ex speciali gratia aut ob immemorabilem consuetudinem; regulam generalem non faciunt, et ad alias ecclesias non extenduntur.

Speciale quoque privilegium concessum est celeberrimæ ecclesiæ B. M. V. in Aspricolle intra fines archidiocesis Mechliniensis sitæ, ad quam ultra centum processiones et quidem centum millia peregrinorum annue accedunt, ad venerandam B. M. V. in pervetusta imagine, quæ ibi antiquo cultu innumerisque clara miraculis religiosissime asservatur: scilicet ejusdem ecclesiæ « rector Sanctitatem Suam » rogavit enixe, ut de benignitate Apostolica consuetudinem » confirmare dignaretur, vel de novo concedere, 1º ut in » ecclesia ipsa, quæ sanctuarii nomen obtinet, missa votiva » decantetur, quotiescumque pia processio ad B. V. venerandam ex aliis locis accedit, etiam si occurrant feriæ » secunda et tertia pentecostes; 2º ut singuli sacerdotes, » qui piæ peregrinationis causa ad sanctuarium ipsum accedunt, celebrare valeant missam itidem B. M. V. votivam » de tempore. Et eadem Sanctitas Sua referente S. R. C. » secretario benigne quoad utrumque annuit ex speciali » gratia, sed quoad missas lectas bis tantum in qualibet » hebdomada, feria nimirum quarta et sabbato, exceptis in » utroque festis de præcepto servandis, duplicibus 1º et » 2º classis, octavis privilegiatis, cæterisque festis Deiparæ,

(1) 9 Dec. 1713, n. 3713-3863; 12 Sept. 1716, n. 3740-3890, etc.

(2) 22 Aug. 1744, n. 4011-4160, 8.

(3) 2 Dec. 1684, n. 2924-3073, 13.

(4) 19 Ap. 1749, n. 4052-4201.

» nec non quatuor temporibus, aliisque feriis et vigiliis privilegiatis, dummodo rubricæ in omnibus serventur. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 16 Martii 1854. » *Ex originali.* Hæc missa votiva lecta celebranda est prout alia votiva B. M. V. et semper cum tribus ad minus orationibus, etiamsi officium fiat de duplici. Missa, quæ cantatur occasione processionis, cum *Gloria et Credo* adinstar votivæ solemniter celebrari solet: hoc tamen ex indulto non sequitur, quia missæ lectæ et cantatæ ibidem confunduntur, et dum agitur de missa cantata, neque mentio fit missæ solemniter neque alicujus solemnitatis; cum autem hæc missæ cum extraordinario ex dissitis locis populi concursu cantentur, huic consuetudini favere dicenda sunt decreta S. R. C. citanda n. 90 ad 11. In indulto excipiuntur: 1º *festis de præcepto servanda*, qualia sunt omnes dominicæ et omnia festa, in quibus parochus missam pro populo applicare debet, ut dicitur n. 56 in notis post resp. III. 2º *Duplicia 1º et 2º classis*, adeoque etiam feriæ secunda et tertia paschatis ac pentecostes. 3º *Festa Deiparæ*: et proinde in festis B. M. V. missa festiva et more festivo est legenda et cantanda. Sub festis comprehenduntur octavæ; adeoque in die octava et diebus infra octavam festivitatum B. M. V., in quibus officium fit de octava, missa de octava est celebranda. Si infra octavam fiat de semiduplici aut duplici minori et majori, votiva missa quidem permittitur, sed pro ea sumenda est missa de octava, eaque more votivo celebranda. 4º *Quatuor tempora*, scilicet si occurrat officium duplex: quod si non occurrat, missa votiva ibidem sicut ubique permittitur. 5º *Feriæ et vigiliæ privilegiate*, scilicet feria quarta cinerum, tota hebdomada sancta, omnes dies infra octavas paschatis et pentecostes qui in rubricis feriæ vocantur, vigiliæ epiphaniæ, pentecostes et nativitatis Domini.

Quoad missam auream, quæ in his locis cantatur feria quarta quatuor temporum adventus, expressum decretum apud Gardellini non invenitur. Cum tamen hæc missa cantetur ex immemorabili consuetudine, et cum maximo populi concursu, æque ac missa in novem diebus ante nativitatem,

de qua supra, in duplice celebrari potest. Pro hac missa sumitur votiva B. M. V. in adventu *Rorate*, cum *Gloria* et *Credo*; dicitur una tantum oratio, si alia conventualis cantetur; quæ si non cantetur, tunc fieri debent commemorationes, ut dicetur n. 45. Si occurrat in die septima aut octava conceptionis B. M. V. aut in alio ejusdem festo, ut expectationis partus, non votiva, sed de octava aut festo cantari debet, cum commemorationibus præscriptis, ut dictum est supra n. 28 et 29.

Juxta decretum S. R. C. 28 Junii 1889, in iis Ecclesiis et Oratoriis, ubi feriâ VI, quæ prima unoquoque in mense occurrit, peculiaria exercitia pietatis in honorem Divini Cordis, approbante loci Ordinario, mane peragentur; Leo XIII indulsit, ut hisce exercitiis addi valeat Missa votiva de Sacro Corde Jesu; dummodo in illam diem non incidat aliquod Festum Domini, aut Duplex primæ classis, vel Feria, Vigilia, Octava ex privilegiatis; de cetero servatis rubricis.

S. R. C. die 20 Maii 1890 rescripsit ejusmodi Missam celebrandam esse ritu, quo Missæ votivæ solemniter cum *Gloria* et *Credo* atque unica oratione celebrantur; quæ, juxta rescriptum Ejusdem Congregationis 20 Maii 1892, intelligi queunt etiam de Missa lecta, seu sine cantu.

33. An missæ votivæ solennes permittuntur iisdem diebus in ecclesiis, in quibus unica missa cantatur, sicut in illis, in quibus duæ cantantur?

R. Affirmative, quia decreta non distinguunt, cum tamen expresse requirant, ut non omittatur missa conventualis, ubi hæc obligat, idque patet ex decretis citandis n. 69 ad 4.

34. An et quantum peccat, qui celebrat missam votivam vel de *Requiem* in diebus vetitis?

R. Plures putant has rubricas tantum esse directivas, adeoque per se nullum committi peccatum, quia juxta illos Bulla s. Pii V ejusque præceptum videntur tantum intelligenda de illis, quæ pertinent ad missæ integritatem, et non ad qualitatem missæ. Contra quidam censent esse mortale, quia S. R. Congregatio in decreto (1) quod habetur initio missalis,

(1) 5 Aug. 1662, n. 2031-2178.

districte præcipit: « Missæ pro defunctis sive de Requiem in festis duplicibus contra præscriptum rubricarum missalis romani nullatenus celebrari debent. » Sententia tamen probabilior, ait Quarti (2), docet has rubricas esse præceptivas, et obligare saltem sub veniali, quia s. Pius V præcipit simpliciter et absolute servari ritus in missali præscriptos circa missæ recitationem: sive ergo ritus pertineant ad missæ integritatem, sive ad qualitatem, omnes cadunt sub præcepto; non tamen sub præcepto gravi, quia, ut ait s. Alph. de Ligorio, non videtur in hoc adesse notabilis perversio ritus. Dictum est *saltem sub veniali*, quia potest fieri mortale ratione scandali et contemptus, ut si quis in die paschatis celebret missam de *Requiem*; et idem tenet s. Alph. de Ligorio de missa publica in festis solemnibus (3).

DE QUIBUS DICI POTEST MISSA VOTIVA.

35. Missæ votivæ in missali assignantur, 1° in ejus fine pro singulis hebdomadæ feriis, si pro missa conventuali celebrentur juxta rubricas ante has missas, scilicet feria 2 de ss. Trinitate, feria 3 de Angelis, feria 4 de Apostolis, feria 5 de Spiritu Sancto, vel de ss. Sacramento, feria 6 de Cruce vel Passione, et sabbato de s. Maria. Pro missa non conventuali quocumque die libero celebrari possunt.

2° Post prædictas in fine missalis habentur 1° pro eligendo summo Pontifice, 2° in anniversario electionis seu consecrationis Episcopi, 3° ad tollendum schisma, 4° pro quacumque necessitate, 5° pro remissione peccatorum, 6° ad postulandam gratiam bene moriendi, 7° contra paganos, 8° tempore belli, 9° pro pace, 10° pro vitanda mortalitate vel tempore pestilentiae, 11° pro infirmis, 12° pro peregrinantibus vel iter agentibus, 13° pro sponso et sponsa, 14° quatuor pro defunctis.

(2) Quæst. proœm. sect. 2, p. VII.

(3) Vid. dec. S. R. C. 24 Jul. 1683, n. 2880-3029, 2; s. Alph. de Ligorio l. 6, n. 420; Quarti loco cit., item ibid. s. 6, p. III et p. 1, tit. 4, d. 3; Lohner p. 4, tit. 2, § 1, n. 6 et 8.